

STOR GÄDDA

- leta i små vattendrag

Fin gädda hittas i de allra flesta sjöar, vattensystem och bräckvatten. Men faktum är att den riktigt grova gäddan ofta lever i någon av våra åar eller älvar. Både på Ost- och Västkusten. JoF ger dig några tips om var du bör söka efter den svenska insjökrokodilen.

Text och foto: PATRIK TJÖRNMARK

släpp tillbaka. Vi har bland annat ett par gäddor i mina hemmavatten som i dagsläget väger en bra bit över 12 respektive 14 kilo. Dessa har vi fångat några gånger, vägt fiskarna i en så kallad karp-säck eller vågpåse för att på så vis kunna släppa tillbaka gäddorna så oskadda som möjligt.

ATT DET RÖR SIG OM SAMMA två gäddor vet vi, eftersom kameran har dokumenterat samtliga gånger fiskarna lurats att hugga valt bete.

En gädda är lätt att känna igen. Varje gädda är en enskild individ som alltid har någon speciell fläck eller en viss sorts mönster på sin kropp. Sedan är det bara att jämföra respektive bild varje gång gäddan är fångad, då ser man lätt om det verkligen är samma gädda.

Skulle jag rekommendera några åar på Ostkusten måste det bli Emån, känd för sina stora havsöringar och för den sägenomspunna fridlysta malen. Sträckan mellan Nyboholm till Klövdala är ett eldorado för gäddfiske. Bra platser för grov gädda är runt Fröreda, nedströms Järnsjön och

”En stor gädda är oätlig, smakar med största sannolikhet bara dy. De på 1-3 kilo smakar klart bäst.”

anledning, såvida det inte rör sig om ett svenskt sportfiskerekord, då har jag faktiskt förståelse.

En stor gädda är oätlig, smakar med största sannolikhet bara dy. Tycker du om att äta gädda, helt okej, men välj då mindre fiskar på 1-3 kilo, dessa smakar klart bäst förutsatt att vattnet där du fiskar håller bra kvalitet. Därför fiskar allt fler enligt metoden catch and release, det vill säga, fånga och

nedströms vattenkraftstationen i Järnforsen. Emåns totala längd är ungefär 22 mil. Så här finns det potential för ett riktigt lyckat fiske efter gädda. Storleksmässigt kan man säga så här: Gädda mellan 5-10 kilo är faktiskt vardagsmat, speciellt när fisket sker med betesfisk. Fast betydligt större gäddor än så har fångats med spö och rulle i detta vattendrag. Både flötmäte och bottenmete med ▶

PLATS för bildtext..... 1

”Prova gärna att jerkfiska i skarpa svängar där djuphålorna hittas. Här hittar du gädda, kanske inte i första svängen, men väl i andra, eller tredje”

► betesfisk är bra metoder, och det kan även hända att du krokär en mal. För även om malen är fridlyst, så är den på sina håll mer talrik än vad man tidigare trott. Metar man då med just betesfisk är risken att den fridlysta glufsar i sig ditt agn och det befinner sig i bottenregionen på rätt vald plats.

ÖNSKVÄRT ÄR ATT MAN har ett kontrollerat sportfiske framledes efter detta högvilt. Föredrar du att spinnfiska efter gädda fungerar detta givetvis också. Prova gärna att jerkfiska i skarpa svängar där djuphålorna hittas, här hittar du gädda, kanske inte i första svängen, men väl i andra, eller tredje. Suspending jerkbait är en amerikansk innovativ lösning för att narra gäddan, vilket ofta fungerar bra. Jerkbaitet är precisionsförtyngt, blir liksom tyngdlöst i vattnet. Därav den svävande effekten som gäddan har svårt att motstå med rätt teknik.

Inom Hultsfreds kommun finns en sträcka på drygt 50 km av Emån. På denna sträcka finns två olika fiskeområden. Det första sträcker sig i väst från Nyboholm, Kvillsfors till Klövdala i öst. Åsträckan ingår i Järnforsens fvo där även sjöar som Järnsjön, Vensjön, Oppsjön och Viksjöarna ingår. Emån hittar man i anslutning till vägen som går mellan Målilla och Vetlanda. Det andra området av Emån sträcker sig från Klövdala vid Järnforsen till Ryningsnäs. Där hittar du kanske det bästa gäddfisket vid Mörlunda. Men det finns även

många bra platser ända ut till mynningen i Em, mellan Emfors och Nybro. Tänk bara på att kolla om fisket på respektive plats är lovligt. Emån är trots allt en av våra mest välkända åar för lax och havsöring, även utomlands.

HÄR PÅ VÄSTKUSTEN, där jag bor och är uppväxt, hittar vi åar där bland annat Viskan gång på gång har visat sin suveränitet. Flera är de gäddor som vägt runt 14-15 kilo och mer, vilket bara få vatten reproducerar. De sista åren har allt fler sportfiskare satsat på just denna å, och jag är mer eller mindre övertygad om att det simmar ett svenskt rekord här. Viskan har ett flertal bra platser. Börjar vi i Borås och färdas nedströms hittar vi till att börja med de omtalade sjöarna Djupasjön och Guttasjön, förorenade efter årens lopp med alla tänkbara tungmetaller. Miljökatastrof är ett annat ord. Självklart långt ifrån bra, men det är här vi finner riktigt stor gädda. Hittills har det fångats ett knippe över 15 kilo, med en topp på bra mycket mer. Vilket ganska få sportfiskare har kännedom om.

Det finns många andra platser i Viskan som håller gädda runt och över 10 kilo, men den riktigt grova, den från 12-14 kilo och uppåt, hittar vi på samma plaster som jag tidigare nämnt i skarpa krökar med bakvatten och djuphål. Några hittar du i samhäl-

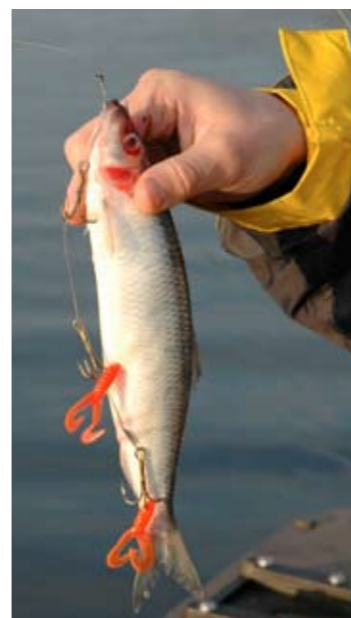
lena Björketorp och Horred. Här simmar det stor gädda, fin lax och en del havsöring. Metoden att meta med flöte och betesfisk är en fångstgivande teknik om tålmod finns med i det hela. För en stor gädda har växt sig stor av flera anledningar, en är att i takt med ålder och storlek blir fisken visare. Smartare och mer försiktig, helt enkelt. Annat är det med mindre gäddor, dessa växer snabbt och hugger på i princip allt som rör sig.

TACKLINGEN ÄR MYCKET ENKEL.

Ett sätt att bottenmeta fungerar på följande sätt: En bit ovanför betet/tafsen sätter du ett sänke, kul eller Catherine på ungefär 10 gram, inte mer. Lite beroende på om platsen du fiskar på är stillastående eller rinnande. Sedan fixerar du ett helt vanligt flöte lämpat för gäddmete som ställs något djupare än själva bottenjupet, ungefär 60-70 cm. Använd stoppknut ovanför en liten pärla som självfallet regleras ovan flötet. Då får du en känslig tackling först när du vevar in linan och så att säga spanner upp det hela så att flötet står lodrätt. När gäddan tar betet märker du det omgående. Antingen dyker flötet rätt ner och gäddan simmar iväg med betet i sin käft eller också lyfter det och lägger sig på ytan, vilket är det klart vanligaste nappet när gäddan har plockat upp det från botten. Ibland står

PLATS för bildtext..... 3

PLATS för bildtext.... 4

PLATS för bildtext.... 5

den kvar på plats, ibland inte. Du lär märka vilket. Enklare kan det inte bli.

GLÖM BARA INTE att använda vajertafs i någon form, gäddan har som bekant fullt med sylvassa tänder i sin stora käft. Tafsens bör vara ungefär 50-60 cm lång. Det går att tvätta tafsen och värma den men jag föredrar att använda vajerlås, eller ”crimps”, som engelsmännen säger. Tafsmaterial finns numera i de allra flesta sportfiskebutiker; Drennan Pike Wire, Drennan

”Mindre krok har en viss tendens att skada fisken mindre”

PLATS för bildtext..... 6

Seven Strand, Fox Easy Twist Trace Wire, Angler Proleader, listan kan göras ännu längre. 28 eller 30 lbs rekommenderas. Det vill säga, engelska pounds där 1 lbs = 0,454 kilo.

Vänta inte för länge med mothugget. En stabil sidledsknyck brukar räcka för att gäddan ska sitta fast. Var uppmärksam, skulle du vänta för länge med mothugget är risken stor att gäddan redan har svält ditt bete, vilket innebär problem för båda parter.

Det har spekulerats fram och

tillbaka hur många trekrokar man ska, eller bör, använda på respektive bete. Mest human är självklart en mindre enkelkrok, men hur bra krokar den tacklingen? Jag säger så här: Prova dig fram till en början med två trekrokar, vilket brukar räcka och fungerar bra. Någon föredrar storlek 6, någon storlek 10, vilket kan tyckas vara smått med tanke på hur stor käften är på en gädda. Mindre krok har en viss tendens att skada fisken mindre. Själv kör jag med storlek 4 och 2, vilket ►

WEBBADRESSER

www.loddean-fiske.org

www.sportfiskeguide.se/spfguide/vatten/viskan.htm

Fiskekort till ovan nämnda platser i Emån hittar du bland annat på Hultsfreds Turistbyrå, tel: 0495-24 05 05 eller hos Virserums Turistbyrå, tel: 0495-307 87.

PLATS för bildtext..... 8

PLATS för bildtext.... 7

”Vänta inte för länge med mothugget”

►► ändå inte är stort på något vis, ofta mixat där den större hamnar längst upp på tafsen. Jag har sett tafsar med fyra trekrokar monterade som ändå gäddan lyckats undvika att fastna på vid hugg. Ungefär som trolling i V-sjöarna med löja. Bettet efter laxen kan vara tvärs över löjan, mitt på kroken, ändå så undgår en viss procent att fastna, så är det bara. Likaså lyckas vissa gäddor få till ett klockrent klipp med tänderna så att även vajertafsen går av. Dessa yttre förutsättningar råar man inte på.

vattnet har en temperatur på mellan 5-12 grader på ett ungefär. Kanske som allra bäst när tempen i vattnet ligger på mellan 6-8 grader. Perioder då gäddan ofta håller sig i närheten av bottenregionen. Både kallare och varmare fungerar oftast levande bete bäst. Alltså gäddmete med dött bete fungerar bra under senhöst och vår samt vintrar när Kung Bore liksom glömt av Sverige. Något annat att tänka på är att i vissa vatten fungerar inte gäddmete med dött agn lika bra som levande, hur du än försöker.

PLATS för bildtext..... 9

HÅLLER FISKEPLATSEN mycket gräs, gäddnate eller annan växtlighet kan det vara idé att trycka in frigitbitar eller -stavar i ditt bete, foam fungerar bra det också. Prova dig fram så att betesfisken precis lyfter från botten och liksom svävar med sänket kvar på botten. Svävande precis som en suspending wobbler eller jerkbait.

Nu påstår jag inte att gäddmete med dött agn är bäst alla kategorier, utan precis som allt annat fiske fungerar det bra vid speciella tillfällen. Dessa är när

ÄVEN OM JAG HAR gått in mer på två vattendrag säger jag inte att det inte finns mer att upptäcka. Självklart finns det mer. Packa ihop din fiskeutrustning, ge dig iväg med allt från fångad eller köpt betesfisk. Leta efter platser som jag har beskrivit i just ditt vattendrag. Det kan hålla större överraskningar än vad man tror. Även om vattendraget till synes är av moderat storlek. Hemma framför dumburken och datorn får man ändå inga napp, skulle vara virtuella i så fall... ♦